

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 235/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 a čl. 46 v spojení s čl. 1 a čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práv podľa čl. 8 v spojení s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03 pri zisťovaní jeho majetkových pomerov v súvislosti s posudzovaním jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie a takto

rozhodol:

Sťažnosť I. K. K. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2011 doručená sťažnosť I. K. K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 a čl. 46 v spojení s čl. 1 a čl. 12 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práv podľa čl. 8 v spojení s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03 pri zisťovaní jeho majetkových pomerov v súvislosti s posudzovaním jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol ako porušovateľa svojich práv okresný súd (vyššieho súdneho úradníka tohto súdu), ktorý ho výzvou zo 14. januára 2011, a to „*v rámci šetrenia mojich, osobných, rodinných, majetkových, sociálnych finančných, zdravotných a iných pomerov, zo strany súdu pre účely ustanovenia mi práv. zástupcu v dovolacom konaní*“, vyzval na doplnenie jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu o také osobné údaje, ktoré „*požívajú zvláštnu ochranu*“.

Sťažovateľ tvrdí, že „*Takéto údaje osobného, charakteru nemusím dokonca povedať ani svojej vlastnej žene, nie to ešte cudzím osobám!..., a preto sa domnieva, že okresný súd „v osobe vyššieho súdneho úradníka prekročil svoje kompetencie v danej veci a vedno s nimi aj sudcovskú etiku, pretože, ako som už predom spomenul, oficiálnym spôsobom chcel odo mňa získať aj moje vyložene osobné údaje, ktoré sú chránené nielen našimi zákonmi a Ústavou SR, ale aj medzinárodným právom a teda i Európskym Dohovorom, ktorý takisto chráni takúto ľudskú dôstojnosť a v tejto súvislosti i fyzické osoby pred ich ponižujúcim zaobchádzaním, za čo je možné podľa mňa považovať aj tento skutok, ktorý tu nastal...“* .

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že: „*základné a ľudské práva I. K. K. podľa čl. 19 Ústavy SR v spojení s jej čl. 46 a v kontexte s jej čl. 1 i 12, ako aj čl. 8 a 3 Dohovoru neoprávneným úradným vyžadovaním osobných údajov sťažovateľa a od neho zo strany Okresného sudu v Bardejove, a to pri šetrení jeho pomerov pre účely právneho zastúpenia v dovolaní u kauzy vedenej u tohto súdu pod č . k. 4C 52/03, súdnou výzvou, zo dňa 14. 1. 2011, porušené boli* .

Súčasne v sťažnosti žiada o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 33 000 €, úhradu trov konania a ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie, ak existuje všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody. Prijatie takej sťažnosti vylučuje nedostatok právomoci ústavného súdu vyjadrenú v čl. 127 ods. 1 ústavy ako princíp subsidiarity (napr. II. ÚS 130/02).

Ústavný súd sa vo veci svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje

sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušný procesný poriadok [v tomto prípade Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“)] je zárukou účinnosti tejto právnej ochrany, aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd. Z uvedeného dôvodu je právomoc ústavného súdu v tejto veci subsidiárna a nastupuje až vtedy, keď nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01).

Podstatou sťažnosti je skutočnosť, že vyšší súdny úradník okresného súdu vo výzve zo 14. januára 2011 žiadal od sťažovateľa, aby preukázal zostatok disponibilných finančných prostriedkov na svojich účtoch, výšku nákladov na bývanie, stravu a lieky, výšku príjmov z nehnuteľností a špecifikoval aj to, na aké účely využil finančné prostriedky získané na základe rozhodnutí ústavného súdu. Sťažovateľ tvrdí, že požadované údaje požívajú zvláštnu ochranu podľa osobitných právnych predpisov, preto došlo k porušeniu jeho označených práv.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že zo sťažnosti nezistil žiadne skutočnosti preukazujúce, že by sťažovateľ svoje námietky týkajúce sa porušovania jeho základných práv podľa ústavy, resp. dohovoru uplatnil najprv na okresnom súde. Vyšší súdni úradníci sú zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva podľa osobitných právnych predpisov, a to zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov, ale i vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov. Vyšší súdni úradníci v zmysle týchto predpisov majú tiež oprávnenie v občianskom súdnom konaní rozhodovať na základe poverenia sudcu aj o ustanovení zástupcu účastníkovi konania podľa § 30 OSP. Ak sťažovateľ nebol alebo nie je spokojný s postupom vyššieho súdneho úradníka mohol jeho postup namietat' najprv v odpovedi na jeho výzvu, alebo neskôr aj v opravnom prostriedku, ktorý môže uplatniť podľa § 374 ods. 4 OSP proti každému rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, (okresného súdu), ak by jeho žiadosti v konečnom dôsledku nebolo vyhovené.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ túto možnosť pred okresným súdom nevyužil, ale priamo sa obrátil so svojou sťažnosťou na ústavný súd. Keďže o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu pre dovolacie konanie sa na okresnom súde stále koná a sťažovateľ svoje námietky týkajúce sa porušovania jeho základných práv podľa ústavy resp. dohovoru proti údajnému nezákonnému postupu vyššieho súdneho úradníka nepredniesol najprv v rámci prebiehajúceho konania na okresnom súde, ústavný súd jeho sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti zároveň požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku sťažovateľa na ochranu ústavnosti bolo rozhodovanie o tejto žiadosti sťažovateľa už bezpredmetné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2011